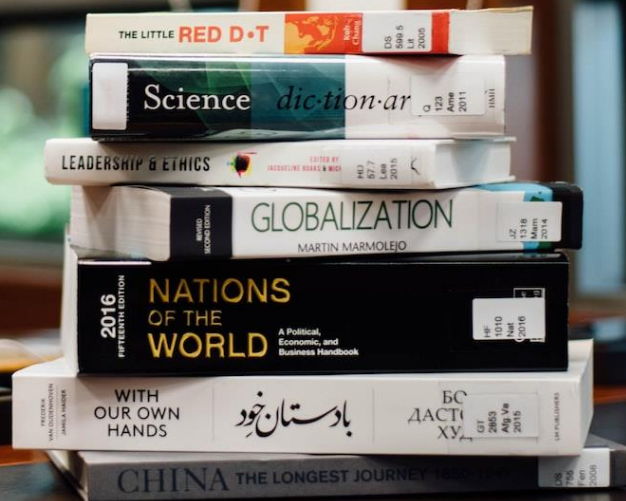

Könyvtári trendjelentések 9.

KUTATÁSTÁMOGATÁS, REPOZITÓRIUM

2015–2021

TARTALOM

1. Intézményi adminisztrátorok által rögzített MTMT-rekordok száma	1
2. Saját, nyílt hozzáférésű (Open Access) kiadványok száma.....	2
3. Intézményi repozitóriummal rendelkező intézmények.....	2
4. Az intézményi repozitóriumok rekordjainak száma a tárgyév december 31-én	3
5. Az intézményi repozitóriumok látogatottsága	3
6. Kutatási adatok menedzselésére vonatkozó szolgáltatást nyújtó intézmények száma	4
7. Szakkönyvtári bibliográfiát készítő intézmények száma	5
8. DOI-regisztrációs szolgáltatást nyújtó intézmények száma	5
9. Kiadói tevékenységet végző intézmények száma	6
10. Szervezett keretek között kutatási tevékenységet végző intézmények száma	6

A *Kutatástámogatás, repozitórium* című riport kifejezetten a szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontok kutatástámogatáshoz kapcsolódó szolgáltatásairól szól. Egyes szolgáltatások esetében, ha voltak

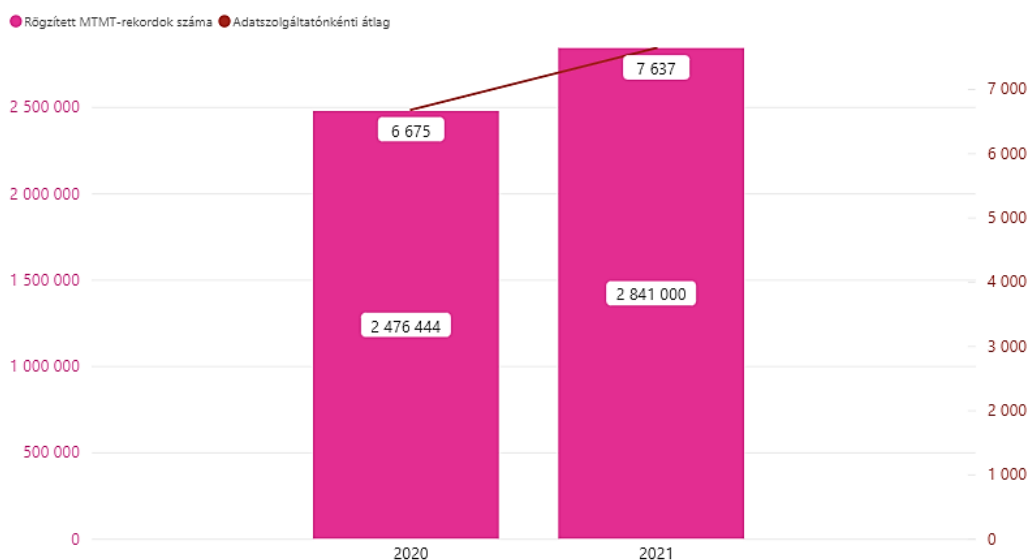
idősorosan összevethető adatok, évekre visszamenőleg mutatjuk be a változásokat, viszont sok szolgáltatáshoz csak a 2020. évtől kezdve vannak adataink, mivel az volt az első év, amikor jelentősen bővült a kutatástámogatási tevékenységre vonatkozó kérdések köre.

1. INTÉZMÉNYI ADMINISZTRÁTOROK ÁLTAL RÖGZÍTETT MTMT-REKORDOK SZÁMA

A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) célja egységes nyilvántartást vezetni a hazai tudományos élet szereplőinek publikációs tevékenységéről, idézettségéről. A szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási

pontok egy részében van intézeti MTMT-adminisztrátor, akinek feladata az intézményhez tartozó oktatók és kutatók közleményeinek rögzítése a rendszerben. A diagram 2020-tól szemlélteti az adatokat. Az intézményekben rögzített MTMT-rekordok száma 2020-ban 2 476 444 darab volt, 2021-ben már jóval több, 2 841 000 darab (1. ábra).

Intézményi adminisztrátorok által rögzített MTMT-rekordok száma

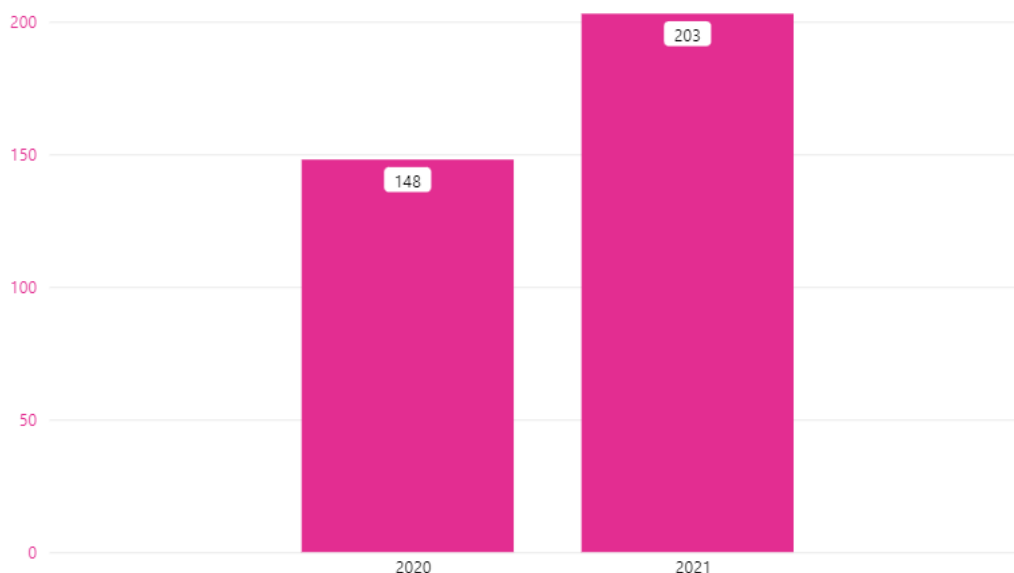
1. ábra: Intézményi adminisztrátorok által rögzített MTMT-rekordok száma

2. SAJÁT, NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ (OPEN ACCESS) KIADVÁNYOK SZÁMA

A könyvtári szolgáltatási pontok nyílt hozzáférésű kiadványainak számáról 2018 óta vannak adataink, ám a kérdésfeltevés 2020-as ponto-

sítása miatt (bevezetésre került az Open Access fogalma) az adat idősorosan nem összehasonlítható. A szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontoknak összesen 148 Open Access kiadványuk volt 2020-ban, egy évvel később pedig 203 (2. ábra)

Saját, nyílt hozzáférésű (Open Access) kiadványok száma

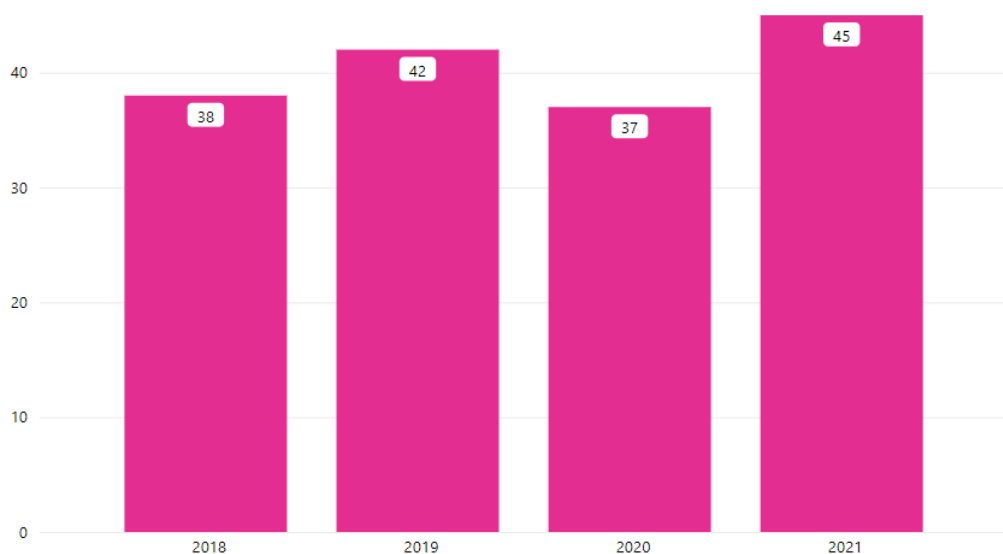
2. ábra: Saját, nyílt hozzáférésű (Open Access) kiadványok száma

3. INTÉZMÉNYI REPOZITÓRIUMMAL RENDELKEZŐ INTÉZMÉNYEK

Intézményi repozitóriumot 2018-ban összesen 38 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező

könyvtári szolgáltatási pont működtetett, 2019-ben 42, 2020-ban 37, 2021-re pedig 45-re nőtt a számuk (3. ábra).

Intézményi repozitóriummal rendelkező intézmények száma

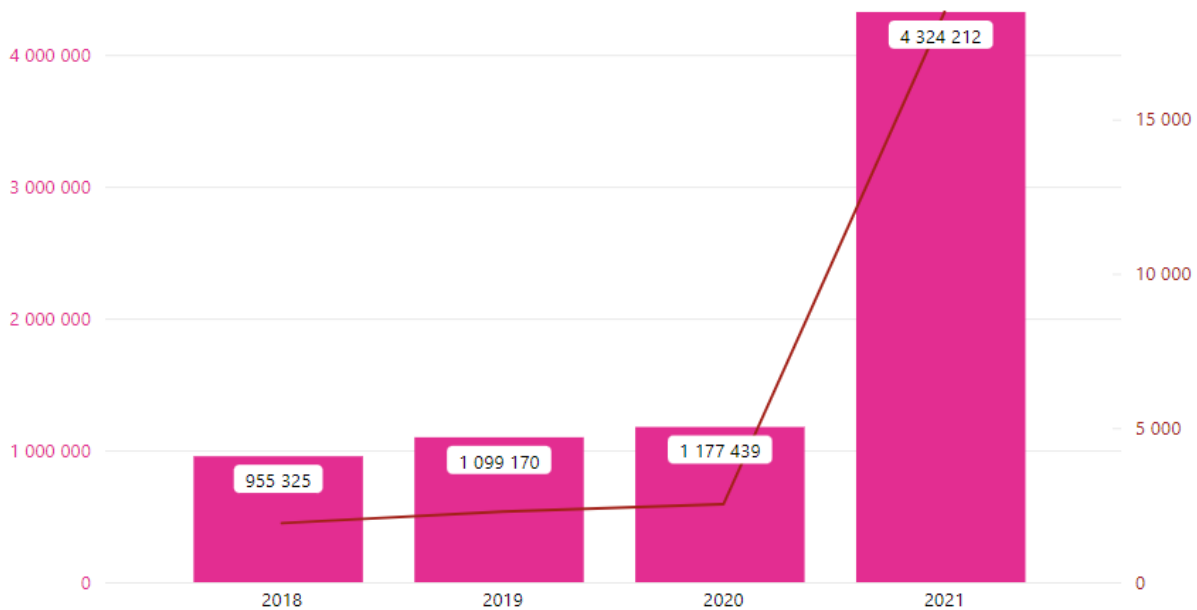
3. ábra: Intézményi repozitóriummal rendelkező intézmények száma

4. AZ INTÉZMÉNYI REPOZITÓRIUMOK REKORDJAINAK SZÁMA A TÁRGYÉV DECEMBER 31-ÉN

Az intézményi repozitóriumok száma évről évre dinamikusan emelkedik. 2018-ban a szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontok repozitóriumaiba betöltött rekordok száma 955 325 darab volt, amely 2019-re 13%-kal 1 099 170-re emelkedett,

Az intézményi repozitóriumok rekordjainak száma a tárgyév december 31-én

● Az intézményi repozitóriumok rekordjainak száma a tárgyév december 31-én ● Adatszolgáltatónkénti átlag

4. ábra: Az intézményi repozitóriumok rekordjainak száma a tárgyév december 31-én

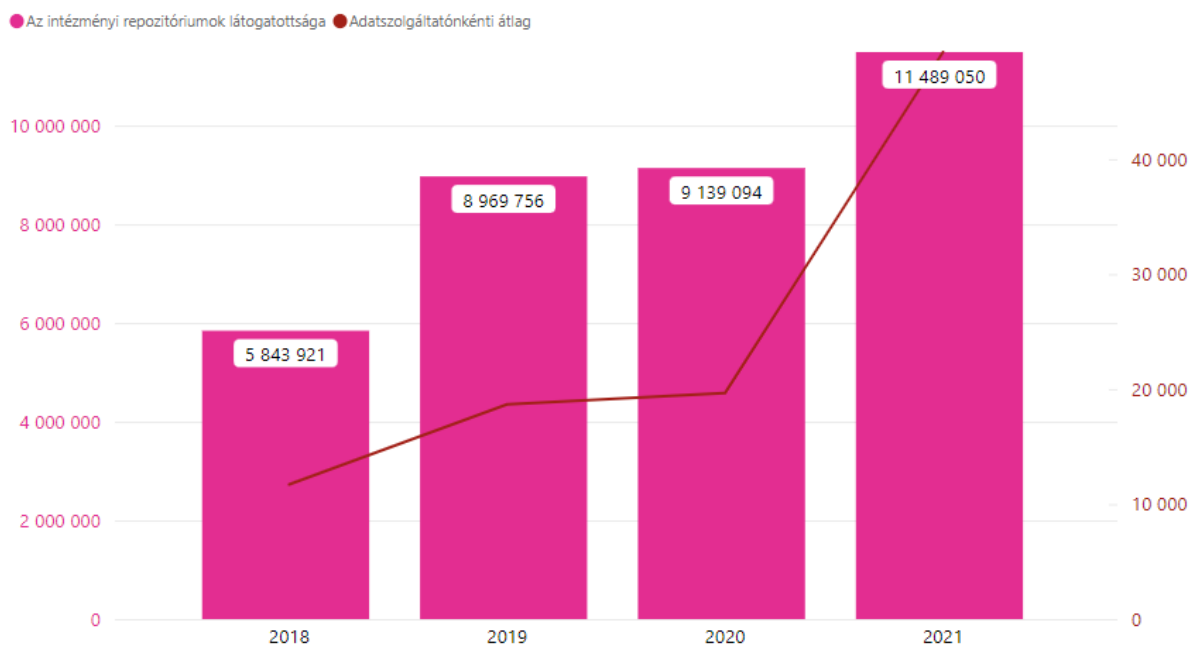
5. AZ INTÉZMÉNYI REPOZITÓRIUMOK LÁTOGATOTTSÁGA

A szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontok repozitóriumainak bővülő adatbázisa és ismertsége a látogatók számának emelkedésével járt együtt. 2018-ban 5 843 921 látogatót mértek, ez az érték 2019-re már 8 969 756-ra nőtt (35%-os

majd egy újabb 7%-os emelkedést követően 2020-ban már elérte az 1 177 439 rekordot. Ez az érték 2021-re megdöbbszöröződött, a rekordok száma 4 324 212 lett, ami az MTA Könyvtár és Információs Központ által 2021-ben jelentett 3 174 411-es értéknek tudható be (4. ábra).

emelkedés), 2020-ban 2%-os növekedést követően 9 139 094-re, majd egy jóval jelentősebb emelkedéssel 2021-ben 11 489 050-re. A 2018-as érték fenntartással kezelendő, tekintve, hogy 2018-ban a szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontoknak először kellett látogatottsági adatot mérniük és közölniük a kulturális statisztikában (5. ábra).

Az intézményi repozitóriumok látogatottsága

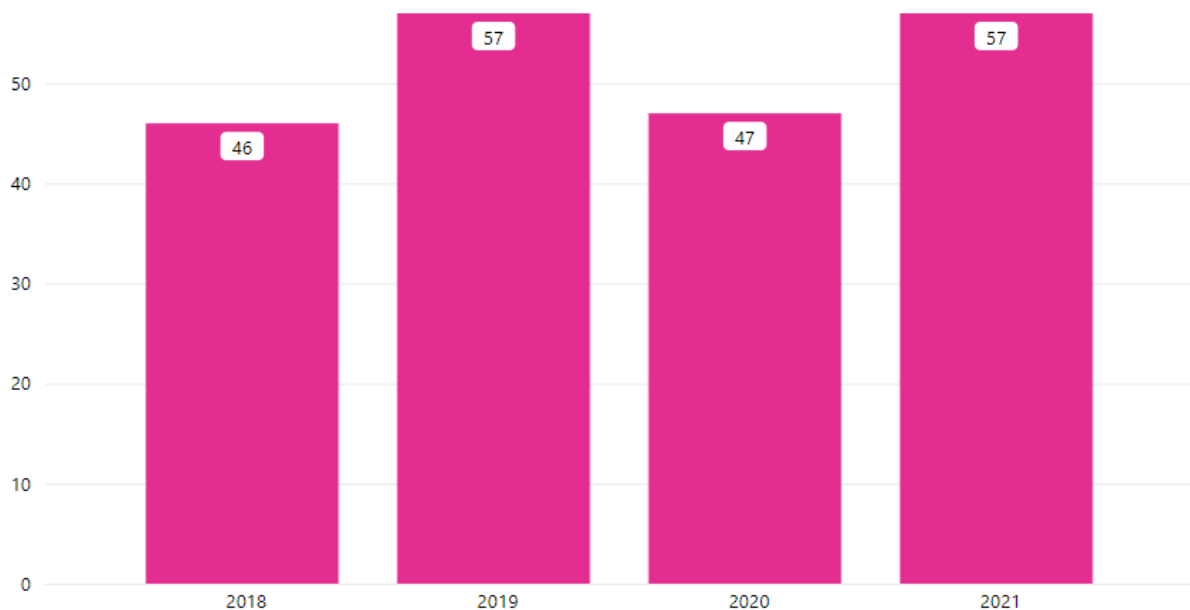
5. ábra: Az intézményi repozitóriumok látogatottsága

6. KUTATÁSI ADATOK MENEDZSELÉSÉRE VONATKOZÓ SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNYEK SZÁMA

Kutatási adatokat kezelő, rendszerező, hosszú távon megőrző és/vagy a kutatási anyagok menedzselésére vonatkozó terv elkészítésében

segítő szolgáltatást 2018-ban 46 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pont nyújtott, 2019-ben 57, 2020-ban 47, 2021-ben pedig ismét 57 (6. ábra).

Kutatási adatok menedzselésére vonatkozó szolgáltatást nyújtó intézmények száma

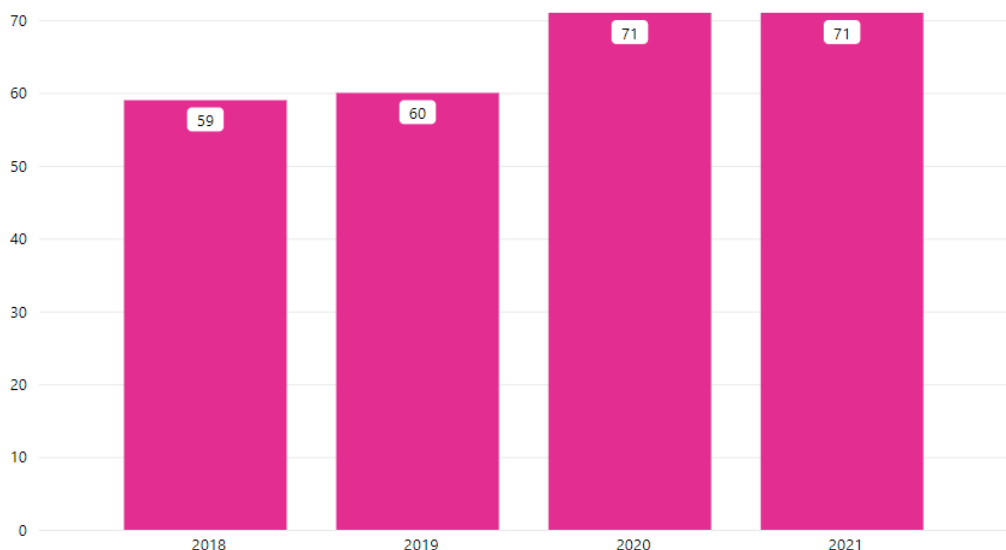
6. ábra: Kutatási adatok menedzselésére vonatkozó szolgáltatást nyújtó intézmények száma

7. SZAKKÖNYVTÁRI BIBLIOGRÁFIÁT KÉSZÍTŐ INTÉZMÉNYEK SZÁMA

Folyamatosan gondozott szakterületi bibliográfiát (az eseti jelleggel készített bibliográfiákat nem ide sorolva) összesen 59 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási

pont készített 2018-ban, 2019-ben ez az érték csak eggyel változott (60-ra), 2020-ban (és 2021-ben) viszont már 15,5%-os bővülést figyelhetünk meg: 71 intézmény készített szakterületi bibliográfiát az utolsó két évben (7. ábra).

Szakkönyvtári bibliográfiát készítő intézmények száma

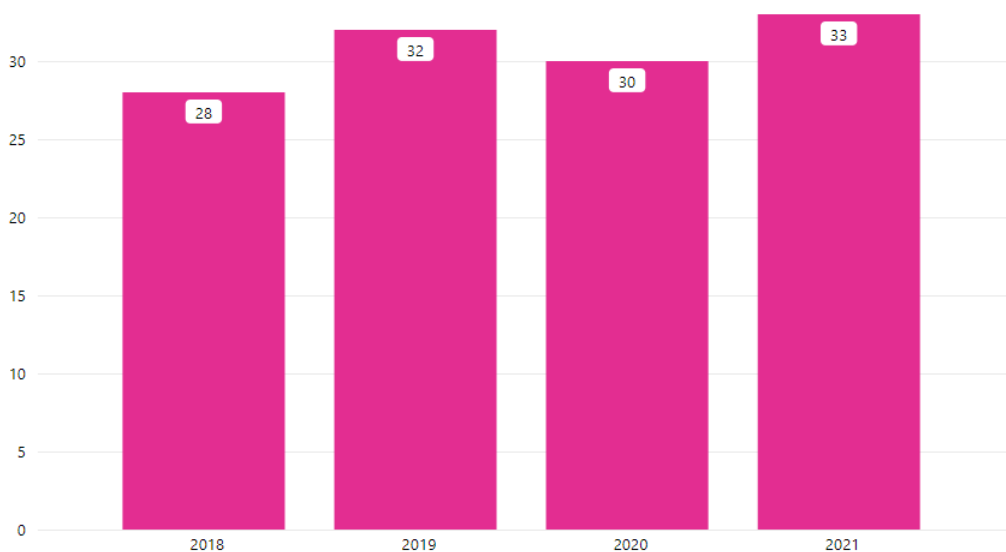
7. ábra: Szakkönyvtári bibliográfiát készítő intézmények száma

8. DOI-REGISZTRÁCIÓS SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNYEK SZÁMA

2018-ban 28 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pont vállalta a dokumentumok Digitális Objektumok Azonosító-

jának (DOI) regisztrációját valamelyik DOI-ügynökségnél. Ez az érték 2019-re kismértékben emelkedett (32-re), 2020-ban viszont 30-ra csökkent, ám 2021-ben 33-ra nőtt a DOI-regisztrációs szolgáltatást nyújtó intézmények száma (8. ábra).

DOI-regisztrációs szolgáltatást nyújtó intézmények száma

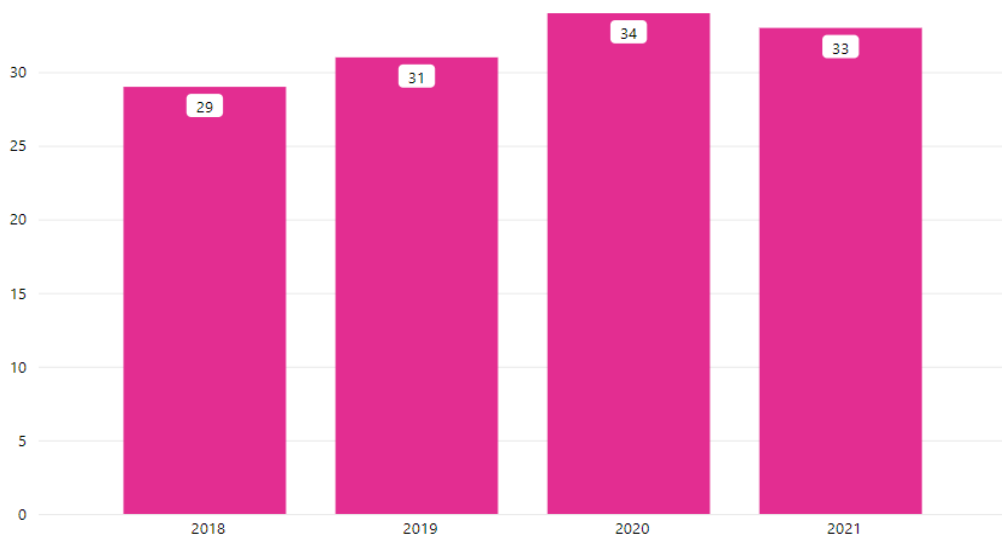
8. ábra: DOI-regisztrációs szolgáltatást nyújtó intézmények száma

9. KIADÓI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ INTÉZMÉNYEK SZÁMA

2018-ban összesen 29 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pont szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ)

foglalta magában a kiadói tevékenységet. Ez az érték 2019-re 2-vel, majd 2020-ra újabb 3-mal bővült, így 2020-ban már 34 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pont végzett kiadói tevékenységet, számuk azonban 2021-re 33-ra csökkent (9. ábra).

Kiadói tevékenységet végző intézmények száma

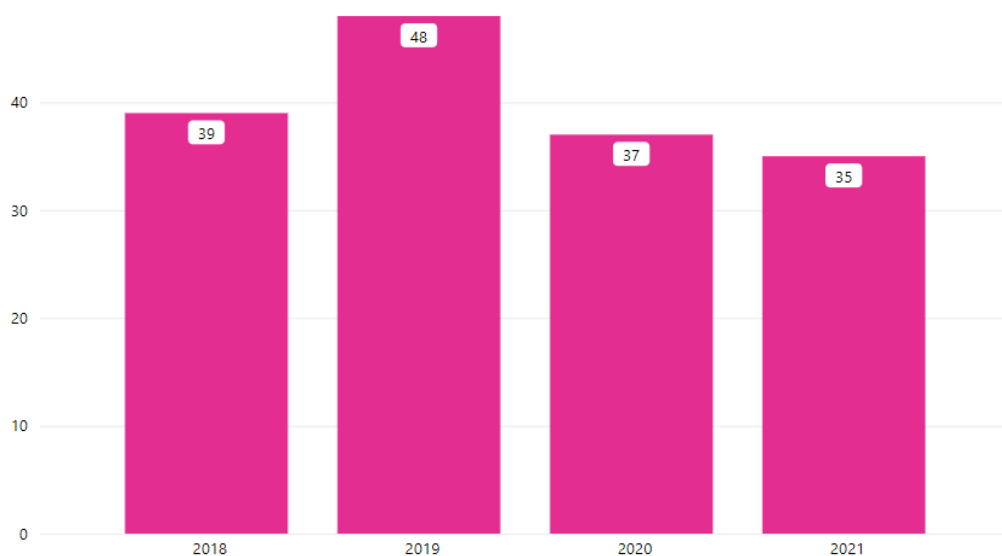
9. ábra: Kiadói tevékenységet végző intézmények száma

10. SZERVEZETT KERETEK KÖZÖTT KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ INTÉZMÉNYEK SZÁMA

2018-ban 39 szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pont szervezeti és működési szabályzata írta le, hogy az intéz-

mény tudományos tevékenységet végez, és ennek érdekében tudományos és/vagy kutatói munkakörben vagy tudományos fokozattal rendelkező szakember(ek)e)t foglalkoztat. Az ilyen tevékenységet folytató szakkönyvtári funkcióval is rendelkező könyvtári szolgáltatási pontok száma 2019-ben 48-ra emelkedett, majd 2020-ban 37-re, 2021-ben 35-re csökkent (10. ábra).

Szervezett keretek között kutatási tevékenységet végző intézmények száma

10. ábra: Szervezett keretek között kutatási tevékenységet végző intézmények száma

KÉSZÍTETTE

Nagy Andor

OLVASÓSZERKESZTŐ

Szabó Piroska

FELELŐS KIADÓ

Szüts Etele
igazgató
Könyvtári Intézet

A KÉZIRAT LEZÁRÁSA

2022. november 15.

2015–2021 (2022. évi szám)

ISSN 2939-7472

ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁRI INTÉZET